

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	1. februar 2018

SAK NR 010-2018

**OSLO UNIVERSITETSSYKEHUS HF – STATUS FOR ETABLERING AV NY REGIONAL
SIKKERHETSAVDELING**

Forslag til vedtak:

1. Styret tar status for ny regional sikkerhetsavdeling til orientering.
2. Administrerende direktør gis fullmakt til å utarbeide mandat for videreføring av prosjektet til forprosjekt når reguleringssaken er nærmere avklart.
3. Administrerende direktør gis fullmakt til å vurdere egnet tidspunkt for etablering av prosjektstyre.

Oslo, 25. januar 2018

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Styret behandlet i møte 15.06.17 sak om konseptrapport for ny regional sikkerhetsavdeling (sak 070-2017). Styret fattet følgende vedtak:

1. *Styret i Helse Sør-Øst RHF godkjenner konseptrapport for ny regional sikkerhetsavdeling.*
2. *Styret mener det er svært viktig å etablere nye lokaler til regional sikkerhetsavdeling og anbefaler at ny regional sikkerhetsavdeling sammen med regionalt kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri prioriteres for utbygging på Ila.*
3. *Styret ber om at lokalisering av utbyggingstrinn 2 vurderes nærmere høsten 2017 slik at det blir avklart om samlokalisering på Ila er mulig. Sak om dette fremlegges styret i desember 2017 for oppstart av forprosjekt.*
4. *Styret ber om at den videre planlegging og gjennomføring tilrettelegges med oppstart av forprosjekt i januar 2018 med planlagt ferdigstillelse av etappe 1 medio 2021.*
5. *Styret i Helse Sør-Øst RHF legger til grunn at prosjektet skal utvikles innenfor følgende kostnadsramme (prinsnivå januar 2017):*
 - a. *Prosjektkostnad (P50): 826 MNOK*
 - b. *Ikke-byggnær IKT: 36 MNOK*
 - c. *Tomtekostnad: 50 MNOK*
 - d. *Tilpasninger til tomt: 50 MNOK*
6. *Styret ber administrerende direktør om å søke Helse- og omsorgsdepartementet om lån i henhold til gjeldende retningslinjer slik at prosjektet sikres finansering.*
7. *Styret ber om at det i det videre arbeidet søkes etter å etablere fleksible, robuste og nøkterne løsninger som bidrar til å redusere usikkerhet og gjennomføringsrisiko.*
8. *Styret gir administrerende direktør fullmakt til å utarbeide mandat for det videre arbeid og etablere et eget prosjektstyre for videreføringen av prosjektet.*
9. *Styret ber om at Oslo universitetssykehus HF gjennom forprosjektfasen utarbeider konkrete gevinstrealiseringsplaner som kan måles og følges opp også etter at bygget er tatt i bruk.*

Stemmeforklaring fra styremedlemmene Grimsgaard og Overland:

Et samstemt fagmiljø mener at det er store gevinster både faglig og økonomisk ved å samlokalisere RSA, PUA og lokal sikkerhetsavdeling. Dette vil også gi en raskere avvikling av uegnede lokaler på Dikemark. Disse styremedlemmene legger til grunn at samlokalisering skal være det overordnede målbildet.

I løpet av høsten 2017 er det med basis i styrets vedtak gjennomført tilleggsutredninger for å finne en mer optimal plassering på tomten og for å avklare om samlokalisering med lokal sikkerhetspsykiatri (LSA) og seksjon for psykiatri og utviklingshemming/autisme (PUA) på Ila er mulig.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

I løpet av høsten 2017 har det vært en tett dialog både med Bærum kommune, Ila fengsel, Ila borettslag og Statsbygg. I løpet av høsten har det vært gjennomført 4 dialogmøter med naboer for å informere om prosjektet.

I utvikling av nye konseptløsninger i løpet av høsten 2017 er det lagt til grunn to vesentlige forhold som har gjort det mulig å finne løsninger som legger til rette for en forbedring av forhold til naboer og som samtidig tilrettelegger for en åpen passasje til marka i nordvest, samt muliggjør etablering av utbyggingstrinn 2. Det er:

- *Oslo universitetssykehus HF har gitt aksept for at regional sikkerhet kan etableres over to plan.*
- *Fengselsgartneriet med tilhørende virksomheter flyttes fra tomtens nord-vestre del til nord for fengslet.*

Det er i tillegg utredning for regional sikkerhetsavdeling gjennomført høsten 2017 vurdert følgende løsningsforslag:

Alt. A1: Regional sikkerhetsavdeling (RSA) med 32 plasser og regionalt kompetansesenter (kun etappe 1). Hele anlegget etableres på ett plan og mottaksbygget dimensjoneres ikke for senere utvidelser. Dette er en anbefalt løsning forutsatt at kun RSA og regionalt kompetansesenter skal etableres på Ila.

Alt. A2: Samme konseptuelle løsning som A1, men bygget er tilrettelagt for påbygg slik at utbyggingstrinn 2 kan etableres senere. Løsningen er ikke anbefalt, da en senere utvidelse av dette konseptet vil medføre behov for å evakuere bygget over en lengre periode.

Alt. B: Konseptet forutsetter etablering av RSA over 2 plan og muliggjør etablering av utbyggingstrinn 2 (LSA og PUA) i et senere byggetrinn over 3 etasjer. Dette er en anbefalt løsning dersom trinnvis utbygging legges til grunn.

Alt. C: Samme konsept som alternativ B, men hele anlegget bygges samtidig.

Dette innebærer at det gjennom høsten 2017 er gjennomført et utredningsarbeid som har resultert i en konseptuell løsning som er bedre tilpasset tomten og tilstøtende naboer. Videre er det vist at det er mulig å etablere også utbyggingstrinn 2 på Ila. Det er fremkommet noe usikkerhet knyttet til kostnader forbundet med flytting av gartneriet, parkering og adkomst. Dette må bearbeides videre i samarbeid med Ila fengsel, Statsbygg og Bærum kommune for å søke å finne løsninger som kan tilpasses kostnadsrammen.

Det er også arbeidet videre med regulering høsten 2017, og det forelå i november forslag til planprogram. Bærum kommune hadde på dette tidspunktet oversendt søknad til Fylkesmannen i Oslo og Akershus om å iverksette regulering innenfor markagrensen.

Sak om status og videre arbeid for etablering av ny regional sikkerhetsavdeling ble lagt frem for styringsgruppen for videreutvikling av Oslo universitetssykehus HF i møte 13.11.17. Svar på søknaden om å starte regulering var på dette tidspunktet ikke mottatt, og det skulle innhentes uttalelser fra de respektive brukerutvalgene forut for behandling i styret i Oslo

universitetssykehus og Helse Sør-Øst RHF. Styringsgruppen for videreutvikling av Oslo universitetssykehus HF anbefalte at disse forholdene ble avklart før saken fremmes for styrebehandling og fattet følgende vedtak:

1. *Styringsgruppen tar status for arbeidet med ny Regional sikkerhetsavdeling til orientering.*
2. *Styringsgruppen anbefaler at saken blir best mulig belyst, både med hensyn til uttalelser fra brukerutvalgene og avklaring av risikoforhold, før saken legges fram til styret i Helse Sør-Øst RHF. Dette tilsier at styrebehandling i desember 2017 ikke anbefales.*

Som administrerende direktør orienterte om i styremøte 14.12.17 (sak 124-2017) forelå det den 14.11.17 et negativt svar fra Klima- og miljødepartementet (KLD) da de mener tiltaket ikke faller inn under unntaksbestemmelsene i Markaloven. Fylkesmannen i Oslo og Akershus meddelte på den bakgrunn i brev datert 15.11.17 til Bærum kommune at de avslår søknad om å starte regulerings sak.

Bærum kommune besluttet på denne bakgrunn at kommunen ikke vil gå videre med regulerings saken grunnet avslag fra Fylkesmannen. Dette er meddelt Helse Sør-Øst RHF i brev datert 11.12.17.

Etter at svaret fra KLD forelå medio november har Helse Sør-Øst RHF den 22.12.17 sendt søknad om å få justert markagrensen til Bærum kommune. I tillegg ble det tatt initiativ til møter mellom KLD, Bærum kommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus. I møtet den 05.01.18 ble det konkludert med følgende tre mulige handlingsalternativer i saken:

- Helse Sør-Øst RHF fremmer søknad om justering av markagrensen direkte til KLD. I et slikt tilfelle vil ikke KLD kjenne kommunens syn på saken, hvilket vil være en ulempe for den videre saksgangen.
- Fylkesmannen gir tillatelse til at Bærum kommune kan igangsette reguleringsarbeidet. Kommunen gjennomfører reguleringsarbeidet på «ordinær» måte med politisk behandling av planprogram og reguleringsplan. Forutsatt godkjenning av kommunestyret fremmer Bærum kommune forslag til departementet om justering av markagrensen.
- Tiltaket reguleres etter statlig plan. Det må i så fall avklares om dette er et tiltak som faller inn under kriteriene for statlig reguleringsplaner («tiltak av nasjonal interesse»).

Det var enighet om at den beste behandlingsmåten vil være at Bærum kommune kan igangsette reguleringsarbeidet på ordinær måte, med etterfølgende søknad om justering av markagrensen (jf. det andre prikkpunkt over).

KLD har i brev datert 11.01.18 bekreftet at regelverket gir mulighet for en slik håndtering av saken, uten at de kan si noe om utfallet av en grensejusteringsprosess nå.

Det er for tidlig å stadfeste hvilke konsekvenser en slik prosedyre har for fremdriften. Det er tidligere anslått at hele regulerings saken kan være ferdig behandlet i Bærum kommune våren 2019. Gitt en påfølgende behandling av justering av markagrensen er det anslått at dette vil ta minimum seks måneder. I så fall kan regulerings saken være avsluttet i løpet av 2019.

Finansiering

I forbindelse med budsjettforliket i desember 2018 ble det klarlagt at det bevilges 33 MNOK til gjennomføring av forprosjekt for ny regional sikkerhetsavdeling på Ila i Bærum. Flertallet i Helse – og sosialkomiteen understreket at tiltaket har høy prioritet.

På bakgrunn av de avklaringene som har kommet vedrørende regulering primo januar 2018 legges det opp til at det arbeides videre med reguleringssaken i 2018 slik det er redegjort for i denne saken og at dette arbeidet gis prioritet. Oppstart av forprosjektet avstemmes mot avklaringer knyttet til regulering.

Uttalelser fra brukerutvalgene

Brukerutvalgene både ved Oslo universitetssykehus HF og Helse Sør-Øst RHF er tilfreds med at det er fortgang i planlegging av realisering av ny regional sikkerhetsavdeling. Representanter fra brukerutvalget ved Oslo universitetssykehus HF har deltatt i medvirkningen av tilleggsutredning.

Ledelsen i de to brukerutvalgene avholdte 09.01.2018 et eget møte hvor de drøftet innholdet i regional sikkerhetsavdeling. Begge utvalgene er enig om at både regional- og lokal sikkerhetsavdeling på Ila bør inngå i fremtidig regional sikkerhetsavdeling. Utvalgene er imidlertid delt i synet på lokalisering av PUA.

Brukerutvalget i Helse Sør-Øst RHF mener at det må utredes et alternativ hvor PUA samlokaliseres på Aker sykehus sammen med øvrig psykisk helsevern, TSB og somatikk før beslutning av lokalisering tas. Brukerutvalget har i eget notat redegjort for sine vurderinger og oppsummert disse slik:

Brukerutvalget (BU) Helse Sør-Øst RHF (HSØ) ønsker at når man nå, i en konseptfase i «Aker prosjektet» også får inn et alternativ med å flytte ”PUA-plasser” dit. Brukerutvalget HSØ mener at nå er det viktig å utrede konsekvensene av en slik flytting. Det må være riktig å unngå en stigmatisering av denne sårbare pasientgruppen som har et rehabiliteringspotensiale og som ikke har behov for høy grad av sikkerhetstiltak. Vi ser også mulige fordeler med nærhet til en mer tverrfaglig kompetanse innen somatikk og annen psykiatri på Aker Sykehus.

Et helhetlig pasientforløp vil lettere kunne ivaretas her. Sett i et pasientperspektiv vil vi ønske at alternativet Aker Sykehus vurderes og utredes nærmere for denne pasientgruppen.

Det er viktig for brukerutvalget HSØ at en slik eventuell utredning ikke forsinker framdriften i arbeidet med regional sikkerhetsavdeling.

Brukerutvalget ved Oslo universitetssykehus HF er av den oppfatning at både regional sikkerhetsavdeling, lokal sikkerhetsavdeling og PUA bør samlokaliseres på Ila.

3. Administrerende direktørs anbefaling

Etter administrerende direktørs vurdering er det foretatt en god tilpasning av konseptet som både tilrettelegger for en bedre og mer skånsom plassering på tomten, samt at det er bekreftet at en etappevis utbygging er mulig.

Det er behov for noe mer tid til å få frem en realistisk fremdriftsplan basert de nye forutsetningene som nå foreligger, men mye tyder på at reguleringsaken inklusiv justering av markagrensen ikke vil være avklart før i løpet av 2019. I så fall innebærer dette om lag 6-8 måneders senere oppstart og ferdigstillelse av prosjektet enn antatt i tilleggsutredningene høsten 2017.

Inntil reguleringsaken er nærmere avklart oppfattes det ikke å være grunnlag for å starte forprosjekt. Det vil bli vurdert om det er milepæler i reguleringsaken som eventuelt kan koples til oppstart av forprosjektet. Når beslutning om oppstart av forprosjekt tas, vil det ta ca. 5-6 måneder å gjennomføre en fornyet kontrahering av prosjekteringsteam mv.

Administrerende direktør legger opp til at prosjektet inntil videre følges opp i etablert styringsstruktur for videreutvikling av Oslo universitetssykehus HF og ber om fullmakt til å vurdere egnet tidspunkt for oppstart av forprosjekt og etablering av prosjektstyre.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- RSA – Rapport tilleggsutredning versjon 1.0 datert 17.11.2017